

En l'actualitat la ciència i la tecnologia envaeixen de manera cada vegada més directa la vida de qualsevol ciutadà. Telèfons mòbils de tercera generació, ordinadors cada vegada més potents, iPods, agendas electròniques, etc. Per això no deixa de ser paradoxal que en una de les seves últimes aparicions públiques abans de marxar de vacances George Bush, president d'un dels països tecnològicament més avançats del món, tornés a fer referència a l'anomenat "disseny intel·ligent". No. No es tracta d'un nou prototip de nau espacial o d'un dispositiu d'emmagatzematge magnètic. És tan sols un altre pas de rosca del creacionisme o rebuig de la teoria de l'evolució darwiniana. Per als creacionistes cada espècie animal va ser posada a la Terra per un ésser diví, i rebutgen que unes espècies evolucionin fins a convertir-se en unes altres. Per a un creacionista l'univers té tan sols 6.000 anys, sobre la base de la llista completa de les generacions des d'Adam i Eva que apareixen al *Gènesi* bíblic. Les enquestes diuen que prop del 50% dels nord-americans són creacionistes (encara que segurament n'hi ha més que no sabrien localitzar Europa en un mapa). El cristià renascut president Bush va dir durant la campanya electoral que els nens haurien d'aprendre les dues "teories". I això tot i que el Tribunal Suprem dels Estats Units sen-

Ciència i religió

JOSÉ GARCÍA-MONTALVO

Departament d'economia i empresa de la Universitat Pompeu Fabra

tencià el 1987 (Edwards versus Aguillard) que el tractament equilibrat de les dues teories violava la separació constitucional entre religió i Estat.

Amb tot, la capacitat dels conservadors i la dreta ultrareligiosa d'influir en els coneixements que s'imparteixen a les classes de ciències es va poder comprovar l'any 2000, quan el Comitè Educatiu de Kansas, en contra dels estàndards de l'Acadèmia Nacional de les Ciències dels Estats Units, va fallar que s'havia d'evitar fer cap referència a l'evolució a classe. Per sort, aquesta decisió va ser revertida dos anys després, quan es va renovar el comitè. No obstant, des de llavors més de deu Estats han patit aquest tipus de polèmica sobre l'ensenyament de l'evolució. De fet, a Illinois, Nebraska i Alabama s'hi ha reduït l'ensenyament de l'evolució i quan se'n parla s'afegeixen elements despectius com per exemple "és solament una teoria, no un fet", o "és una teoria controvertida".

Els creacionistes s'han tornat més sofisticats i han generat l'anomenada "teoria del disseny intel·ligent". En aquesta teoria s'accepta que la Terra té diversos mi-

lers de milions d'anys però es discuteix la teoria de la selecció natural: la complexitat de les plantes i els animals no pot ser solament resultat de la selecció natural. És necessari que hi hagi un dissenyador intel·ligent perquè es pugui

explicar. Entre els científics es considera que això del disseny intel·ligent és el "creacionisme amb un esmòquing barat" o un "cavall de Troia". El fet que cap professor universitari amb plaça fixa (*tenured*) en cap universitat nord-americana respectable s'hagi adscrit al disseny intel·ligent és interpretat pels seus partidaris com la mostra definitiva de l'extensió de la conspiració darwiniana.

AFEBLIR LA INFLUÈNCIA DE LA RELIGIÓ

Aquest exemple pot explicar l'escassa presència de republicans entre els professors de les bones universitats dels Estats Units. En l'actualitat molts republicans parteixen d'una conclusió i intenten justificar-la evitant qualsevol evidència que assenyali el contrari. Aquest procediment, òbviament, té molt poc de científic. Stevan Weinberg, premi Nobel de física, ha dit que "una de les grans contribucions de la ciència és afeblir la influència de la religió". Per desgràcia, en vista del renovat auge del radicalisme cristià i islàmic en molts països, encara som lluny de poder considerar que la batalla està guanyada.